

la humanitat

PERIÒDIC FUNDAT PER LLUIS COMPANYS EL 1931

PORTAVEU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

VOL. III. 3.ª EPOCA. NUM. 50

BARCELONA, 21 NOVEMBRE 1981

PREU: 25 PTES.

NOVEMBRE
21

Dimecres

50 ANYS DE LA HUMANITAT

Al mig segle de «La Humanitat»

Recordant...

El dia 21 de novembre d'enguany s'escau el cinquantenari de l'aparició del primer número de «La Humanitat». Celebrar aquesta data, per nosaltres, és un goig inefable que ens recorda aquells temps magnífics de la nostra joventut, tant plena d'esperances.

La única taca negra que pertorba la nostra alegria és el record dels nostres companys que, al llarg d'aquests cinquanta anys han anat desapareixent l'un darrera l'altre. Per tal de retre'ls-hi un homenatge de simpatia ens creiem obligats a fixar, aquí, el fervor del nostre record.

El primer de tots: recordem al gran escriptor Antoni Rovira i Virgili, historiador i un dels periodistes més importants de la nostra terra. Pot dir-se que, gairebé des del primer dia de l'aparició de «La Humanitat», el diari comptà amb la seva col·laboració, que va durar fins al final de la guerra. Els seus escrits eren una lliçó diària de ciència i de claretat. En acabar la guerra, com molts de nosaltres, va exiliar-se a França, on va morir després de molts anys d'estada.

Un altre bon company de redacció fou en Lluís Capdevila. Un bon escriptor, un xic bohemí però complidor. També va exiliar-se a França, on hi feu estada una colla d'anys, treballant de professor a la Universitat de Poitiers. En tornar a Barcelona, després d'estar-hi uns mesos, es desplaçà a Andorra per residir-hi. Allí morí fa un parell d'anys.

Altre company, molt agradable, fou en Josep M.ª Francès, bon periodista i escriptor, conscient sempre de la seva tasca. Cada dia escrivia el seu petit article, molt esperat pels seus llegidors. Morí a Mèxic fa uns quants anys.

Un jove ampurdanès, que era un bon complidor de cada dia en la seva tasca periodística, fou l'Emili Vigo, que com els demés va exiliar-se a França. S'instal·là a Montpeller i va tenir la valentia de publicar uns quants números de «La Humanitat». En tornar a Catalunya, al cap de tres anys d'exili, morí víctima de la tuberculosi.

La secció d'esports anava a càrrec de Lluís Meléndez, un xicot campió de curses atlètiques, que també en l'exili va recaure a Montpeller. Encara jovenàs morí, fa bastants anys, a Barcelona, la seva ciutat.

També va marxar a França un xicot molt trempat que es deia Joan M.ª Pérez, que després de passar uns mesos en camps de concentració, es va afincar a Bordeus on treballà una colla d'anys. En el seu retorn a

Lector amic, aquest periòdic que tens a les mans, «La Humanitat», ja ha complert cinquanta anys (mig segle) de la seva vida. Vida que, com la del nostre país, ha estat a moments esplendent i altres angixosa, però sempre tossudament —com tots nosaltres— mai no ha volgut claudicar ni dornar-se per vençuda. A Perpinyà, París, Mèxic o Barcelona (clandestinament) la seva presència ha estat una flama encesa a l'esperança del nostre redreçament nacional. A Catalunya no hi trobarem un altre cas parió.

Mirem de fer possible entre tots, amics, que els anys que tenim davant nostre tornin a ser els anys d'una nova plenitud. Amb el vostre escalf, que sabem que no ens ha de mancar, ho realitzarem.

Gràcies emocionades a tothom.

Catalunya hagué de deturar-se forçosament a Madrid. Allí deixà d'existir, d'un atac al cor. D'això fa molt poques setmanes...

Hem de tenir també un record pels qui no es mogueren, per diverses causes, de Barcelona. Parlem primer de J. Roig Givernau, que als darrers temps del diari en fou el director, en substitució de Marian Rubió i Tudurí. En Roig fou detingut i processat com a director de «La Humanitat». La seva condemna fou, com no podia ser d'altre manera, a mort. La condemna no es complí i, després d'indultat, es guanyà la vida amb activitats mes o menys paral·leles al periodisme.

MIG SEGLE DE VIDA

El nostre periòdic, «La Humanitat», aquest mes complex mig segle de vida. Volíem commemorar, com fa tothom, aquest cinquantenari amb un cert esplendor però donada la nostra modesta publicació i també perquè ho fa tothom (anem d'una commemoració a una altra), hem preferit continuar el nostre camí de simplicitat perquè al cap i a la fi el principal per a nosaltres es continuar. Continuar una línia de fidelitats polítiques que, ara, fa cinquanta anys va iniciar Lluís Companys amb la fundació d'aquest periòdic, llavors diari.

La vida de «La Humanitat» ha estat difícil car ha seguit les circumstàncies polítiques de tots aquests anys però, malgrat tot, ha pogut mantenir-se i tant a l'ombra com a plena llum, ha estat sempre present. Les seves clandestinitats han servit per a renovar el coratge dels qui el redactàvem quan podien fer-lo sortir sense entrebancs i persecucions.

De fet, el nostre periòdic, durant aquests cinquanta anys ha ressenyat, marcant una fidelitat als principis ideològics del seu fundador, totes les circumstàncies de la Catalunya victoriosa i de la Catalunya vençuda i perseguida. Ara que, sembla que estem en un moment en que podem tenir encara alguna esperança col·lectiva, més que mai hem de romandre fidels a l'esperit que ha mantingut sempre, el nostre periòdic. Ara més mai estem al servei d'una ideologia, al servei d'uns sentiments i d'unes actituds polítiques car amb elles creiem que podem ésser més fidels al servei de la nostra col·lectivitat.

M. C.

Lluís Soler, crític teatral del periòdic i funcionari de l'Ajuntament. L'ambient de la post-guerra mai li va agradar. Morí als finals dels anys cinquanta.

I, per acabar, no podem oblidar parlar d'una gran persona, magnífic periodista, fill de Valls: en Pere Mialet. Compartia la seva carrera periodística junt amb les seves aficions teatrals. Fou redactor en cap del nostre diari. Era un home xiroi i molt treballador. Sempre estava fumant en pipa i era un gran amic dels bons plats. Ens deixà fa uns pocs anys.

Emili Eroles